

Sygn. akt: I ACa 1314/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 kwietnia 2014r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Anna Miastkowska
Sędziowie:	SA Lilla Mateuszczyk SA Tomasz Szabelski (spr.)
Protokolant:	st.sekr.sądowy Grażyna Michalska

po rozpoznaniu w dniu 3 kwietnia 2014r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa **Skarbu Państwa - Prezydenta Miasta Ł.**

przeciwko **Instytutowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Łodzi

z dnia 29 sierpnia 2013r. sygn. akt I C 2010/12

1. oddala apelację;

2. zasądza od Instytutu (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w Ł. na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 5.400 (pięć tysięcy czterysta) złotych tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.

Sygn. akt I ACa 1314/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 29 sierpnia 2013r. Sąd Okręgowy w Łodzi w sprawie z powództwa Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. przeciwko Instytutowi (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w Ł. o zapłatę, sygn. akt IC 2010/12, zasądził od pozwanej Spółki:

1. na rzecz Skarbu Państwa – Prezydenta Miasta Ł. kwotę 513.128,55 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 1 kwietnia 2012r. do dnia zapłaty,

2. na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalne Skarbu Państwa kwotę 7.200 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania,

3. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Łodzi kwotę 25.625 zł tytułem nieopłaconych kosztów sądowych.

Sąd Okręgowy oparł powyższe rozstrzygnięcie na następujących ustaleniach faktycznych, które Sąd Apelacyjny podzielił przyjmując za własne, a z których wynika, że Skarb Państwa - Prezydent Miasta Ł. jest właścicielem nieruchomości gruntowych położonych w Ł. przy ul. (...)r. nr (...), ul. (...), ul. (...). Pozwany Instytut (...) sp. z o.o. w Ł. nabył prawo użytkowania wieczystego tych nieruchomości gruntowych.

Powód wypowiedział dotychczasową wysokość opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego:

- w dniu 15.12.2010r. co do nieruchomości przy ul. (...)r. nr (...) proponując nową opłatę w wysokości 63.136,56 zł.
- w dniu 09.12.2009r. co do nieruchomości przy ul. (...)r. nr (...) proponując nową opłatę 105.335,79 zł.
- w dniu 07.11.2007r. co do nieruchomości przy ul. (...)r. nr (...) proponując nową opłatę 234.195,77 zł.
- w dniu 06.07.2011r. co do nieruchomości przy ul. (...) proponując opłatę 45.466,32 zł.
- w dniu 05.08.2010r. co do nieruchomości przy ul. (...) działka nr (...) o powierzchni 1 930 m2 proponując opłatę 1.597,86 zł. oraz
- w dniu 27.11.2009r. co do tej nieruchomości działka nr (...) o powierzchni 30 990 m2, proponując opłatę 61.360,20 zł. i co do działki (...) proponując opłatę 2.030,40 zł.

Pozwany nie uiszczał opłaty rocznej za rok 2012r. Powód wystosował pismo wzywające do jej zapłaty.

W oparciu o powyższe ustalenia Sąd doszedł do przekonania, że powództwo w całości podlegało uwzględnieniu. Sąd wskazał na przepis art. 238 k.c. zgodnie, z którym wieczysty użytkownik uiszcza przez czas trwania swego prawa opłatę roczną. Z kolei przepisy art. 77 i następne, ustawy z dnia 21 sierpnia 1997r. o gospodarce nieruchomościami przewidują możliwość zmiany - tzw. aktualizacji - opłaty rocznej, przy czym w terminie 30 dni od dnia otrzymania wypowiedzenia opłaty rocznej, użytkownik wieczysty może złożyć do samorządowego kolegium odwoławczego wnioski o ustalenie, że aktualizacja jest nieuzasadniona albo, że jest uzasadniona w innej wysokości.

W przedmiotowej sprawie, pozwany nie zakwestionował wypowiedzenia opłaty rocznej, a w sprzeciwie od nakazu zapłaty nie powołał się na okoliczność prowadzenia dalszego postępowania w przedmiocie ustalenia jej wysokości. W tych okolicznościach, jak podkreślił Sąd I instancji, stawka zaproponowana przez powoda stanowi zobowiązanie pozwanego z tytułu opłaty rocznej i podlegała zapłacie do dnia 31 marca 2012r. Żądanie zatem zasądzenia zarówno należności głównej jak i odsetek od dnia 1 kwietnia 2012r. na podstawie art. 481 k.c. Sąd uznał za uzasadnione, zasądzając dochodzoną kwotę 513.128,55 zł. wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 01.04.2012r. do dnia zapłaty.

Na podstawie art. 98 k.p.c. Sąd Okręgowy orzekł o kosztach zastępstwa procesowego - zasądzając w punkcie 2 wyroku od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 7.200 zł.

Rozstrzygnięcie powyższe zaskarżyła strona pozwana, zarzucając naruszenie prawa procesowego i materialnego i wnosząc o zmianę wyroku Sądu Okręgowego i rozłożenie zobowiązania pozwanego na raty, bądź uchylenie wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jest nieuzasadniona.

W ocenie Sądu Apelacyjnego chybione są podniesione w środku odwoławczym zarzuty obrazy zarówno prawa procesowego, jak i prawa materialnego.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do zarzutu naruszenia przepisu art. 320 k.p.c. wskazać należy, że przepis ten zawiera szczególną zasadę wyrokowania, określaną jako "moratorium sędziego" i obok charakteru procesowego ma także cechy normy materialnoprawnej. Podstawą zastosowania tego przepisu jest wyłącznie uznanie sądu, że zachodzą szczególnie uzasadnione wypadki. Ta część sentencji, mocą której sąd orzeka o rozłożeniu zasądzonej należności na raty ma charakter konstytutywny i wkraczający w dziedzinę prawa materialnego (tak m.in. SN w wyroku z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 20/06, LEX nr 198525), uprawnia bowiem sąd z urzędu do modyfikowania treści łączącego strony stosunku cywilnoprawnego (w inny sposób niż określa to treść tego stosunku).

Jak przewidział ustawodawca - rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty albo wyznaczenie odpowiedniego terminu do spełnienia zasądzonego świadczenia jest możliwe tylko "w szczególnie uzasadnionych wypadkach". Takie wypadki zachodzą, jeżeli ze względu na stan majątkowy, rodzinny, zdrowotny spełnienie świadczenia przez pozwanego niezwłoczne lub jednorazowe spełnienie zasądzonego świadczenia przez pozwanego byłoby niemożliwe lub bardzo utrudnione albo narażałoby jego lub jego bliskich na niepowetowane szkody (M. Jędrzejewska (w opracowaniu K. Weitz) (w:) Kodeks postępowania cywilnego..., t. 2, red. T. Ereciński, s. 24 i n.; zob. też E. Gapska, Czynności..., s. 134; A. Góra-Błaszczkowska, Orzeczenia..., s. 40; M. Uliasz, Kodeks postępowania cywilnego..., s. 422).

Sąd Apelacyjny podziela powyższe zapatrywania, zaś zgłaszając wniosek o rozłożenie należności na raty apelujący nie wykazał, że tego rodzaju nadzwyczajne okoliczności zachodzą.

Analizując zasadność zastosowania w sprawie art. 320 k.p.c. poza sytuacją dłużnika należy mieć na uwadze, że ochrona, jaką zapewnia pozwanemu dłużnikowi art. 320 k.p.c., nie może być stawiana ponad ochronę wierzyciela w procesie cywilnym i wymaga uwzględnienia wszelkich okoliczności sprawy, w tym uzasadnionego interesu podmiotu inicjującego proces. Tym samym nie można tracić z pola widzenia faktu, że strona pozwana nie stawiała się na rozprawę przed Sądem Okręgowym w dniu 14 lutego 2013 roku, jak i w dniu 29 sierpnia 2013r., co z oczywistych względów uniemożliwiło zawarcie porozumienia odnośnie takiej spłaty należności dochodzonej pozwem, o co strona pozwana wносиła w sprzeciwie od nakazu zapłaty.

Podkreślenia wymaga przy tym i to, że rozłożenie zasądzonego świadczenia na raty jest racjonalne, gdy dłużnik wykaże, że dysponować będzie środkami umożliwiającymi wykonanie tak zmodyfikowanego obowiązku w sposób odczuwalny ekonomicznie przez wierzyciela. W niniejszej sprawie pozwany nie przedstawił w tym względzie żadnych twierdzeń faktycznych ani dowodów, co także przemawiało przeciwko postulatowi skarżącego. Nadto przez czas trwania procesu strona pozwana nie dokonała żadnych wpłat na rzecz powoda, co również świadczy o braku woli dobrowolnej spłaty zadłużenia, a świadczy jedynie o chęci odłożenia jak najdalej w czasie konieczności uregulowania swoich zobowiązań względem powoda. Dlatego też należy stwierdzić, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie zachodzi „szczególnie uzasadniony wypadek” w rozumieniu art. 320 k.p.c.

Mając powyższe na uwadze Sąd Apelacyjny na podstawie art.385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną, orzekając o kosztach postępowania apelacyjnego na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w związku z art.391 § 1 k.p.c.